

GS-Voorstel

Besluitnummer

PZH-2026-889170888

DOS-2024-0000928

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	14 april 2026	n.v.t.

Onderwerp

Openstellingsbesluiten Verbeteren leefgebied icoonsoorten, Soortenmanagementplannen en Alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2026 en verhogen subsidieplafond Subsidieregeling groen 2016

Advies

1. Vast te stellen het Wijzigingsbesluit hoofdplafond en deelplafonds 2026 Subsidieregeling groen Zuid-Holland 2016, waarmee het hoofdplafond wordt verhoogd tot € 32.741.851,- en de deelplafonds worden vastgesteld;
2. Vast te stellen het Openstellingsbesluit subsidie verbeteren leefgebied icoonsoorten Zuid-Holland 2026 met twee deelplafonds van € 500.000,- en € 400.000,-;
3. Vast te stellen het Openstellingsbesluit subsidie soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2026 met een deelplafond van € 6.897.643,-;
4. Vast te stellen het Openstellingsbesluit subsidie alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2026 met een deelplafond van € 668.941,-;
5. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarmee Provinciale Staten worden geïnformeerd over bovenstaande openstellingsbesluiten en het wijzigingsbesluit;
6. Te bepalen dat bovenstaande openstellingsbesluiten en het wijzigingsbesluit worden gepubliceerd in het Provinciaal Blad;
7. Vast te stellen de publiekssamenvatting van bovenstaande openstellingsbesluiten en het wijzigingsbesluit.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

- GS-brief aan PS - Openstellingsbesluiten verbeteren leefgebied icoonsoorten, soortenmanagementplannen en alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2026 en Verhogen subsidieplafond Subsidieregeling groen 2016
- Derde wijzigingsbesluit hoofdplafond 2026 Subsidieregeling groen Zuid-Holland 2016
- Openstellingsbesluit subsidie verbeteren leefgebied icoonsoorten Zuid-Holland 2026
- Openstellingsbesluit subsidie soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2026
- Openstellingsbesluit subsidie alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2026

Toelichting voor het College

Met dit besluit worden drie openstellingsbesluiten vastgesteld onder de Subsidieregeling groen Zuid-Holland 2016 (Srg), waarmee de biodiversiteit buiten natuurgebieden in Zuid-Holland kan worden versterkt:

1. Het Openstellingsbesluit verbeteren leefgebied iconsoorten Zuid-Holland 2026. Met dit openstellingsbesluit stelt de provincie geld beschikbaar voor het versterken van de biodiversiteit aan inheemse plant- en diersoorten, door maatregelen te treffen die leiden tot het realiseren van een gevarieerd leefgebied voor Icoon- en Habitatrichtlijnsoorten;
2. Het Openstellingsbesluit subsidie soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2026. Met dit openstellingsbesluit stelt de provincie geld beschikbaar aan gemeenten voor het opstellen van soortenmanagementplannen.
3. Het Openstellingsbesluit subsidie alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2026. Met dit openstellingsbesluit stelt de provincie geld beschikbaar aan gemeenten voor het realiseren van kraam- en winterverblijven voor vleermuizen.

Daarnaast wordt het Derde wijzigingsbesluit hoofdplafond en deelplafonds 2026 Subsidieregeling groen Zuid-Holland 2016 vastgesteld, waarmee het hoofdplafond van de Srg voor het jaar 2026 wordt verhoogd, om ruimte te bieden aan bovenstaande openstellingsbesluiten. Voor een nadere toelichting over de aanleiding, bedoeling en wijzigingen van dit besluit wordt verwezen naar de GS-brief aan PS.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 8.466.584
Programma	: Ambitie 5 – Naar vitale balans water, natuur en landbouw
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's. De provincie gaat pas verplichtingen aan bij subsidieverlening.

Het hoofdplafond van de Srg wordt voor het jaar 2026 verhoogd met € 8.466.584,- tot € 32.741.851,-, om de volgende deelplafonds te kunnen vaststellen:

- Verbeteren leefgebied iconsoorten: € 900.000,- (twee deelplafonds van € 400.000,- voor het stedelijk gebied en € 500.000,- voor het landelijk gebied).
- Soortenmanagementplannen: € 6.897.643,-.
- Alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen: € 668.941,-.

De dekking voor de Openstelling verbeteren leefgebied iconsoorten van € 400.000,- komt voor de helft uit het budget voor Bos- en bomenbeleid en de andere helft uit het budget voor Soortenbeleid, zoals vastgesteld in de Begroting 2026. De dekking van het deelplafond voor het landelijk gebied van € 500.000,- komt vanuit de specifieke uitkeringsmiddelen (SPUK) van het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG). De SPUKs vanuit het Rijk voor de Openstellingsbesluiten soortenmanagementplannen en alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen zijn reeds ontvangen en zijn in de begroting gealloceerd.

Juridisch kader

Het Openstellingsbesluit verbeteren leefgebied iconsoorten 2026, het Openstellingsbesluit soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2026 en het Openstellingsbesluit subsidie alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2026 vormen samen met de Subsidieregeling groen Zuid-Holland 2016 (Srg), de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland (Asv) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb) het juridisch kader voor subsidiebeschikkingen. De openstellingsbesluiten en het wijzigingsbesluit m.b.t. de subsidieplafonds treden in werking na publicatie in het Provinciaal Blad.

Risicoprofiel

Voor deze openstellingen is een risicoanalyse uitgevoerd om misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O-beleid) te voorkomen. Deze risicoanalyse is bepalend voor het aantal steekproefsgewijze controles, die zullen worden uitgevoerd nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht. Hierbij wordt uitgegaan van de drie standaardarrangementen voor verlening en vaststelling van subsidies, waarbij de hoogte van het subsidiebedrag het arrangement bepaalt, te weten:

Arrangement	Hoogte subsidiebedrag	
1	Tot € 25.000,--	ambtshalve vaststellen of desgevraagd verantwoording over de prestatie
2	Vanaf € 25.000,-- tot € 125.000,--	verantwoording over de prestaties en beknopte financiële verantwoording met desgevraagd nadere onderbouwing financiële verantwoording
3	Vanaf € 125.000,--	verantwoording over kosten met controleverklaring en prestaties

De arrangementen onderscheiden zich van elkaar door de voorwaarden en verplichtingen die worden gesteld aan de uitvoering en verantwoording van de subsidie. Hoe lager het subsidiebedrag, hoe minder verantwoordingseisen er worden gesteld en hoe eenvoudiger de uitvoering is.

De openstelling verbeteren leefgebied iconsoorten valt onder arrangement 1 en 2. Voor deze openstelling geldt een midden risicoprofiel. Voor alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen en soortenmanagementplannen geldt dat er geen risicoprofiel bepaald hoeft te worden. Deze subsidies worden alleen verleend aan gemeenten, en worden verplicht via de SiSa-systematiek verantwoord. SiSa staat voor Single information, single audit en betekent dat gemeenten deze subsidie via hun jaarrekening moeten verantwoorden, ongeacht het subsidiebedrag. Op deze jaarrekeningen vinden altijd accountantscontroles plaats. Er wordt dus altijd financieel verantwoord met een accountantsverklaring. De reden dat gemeenten via SiSa moeten verantwoorden, is dat de provincie de gelden voor deze openstellingen van het Rijk heeft ontvangen via SPUKs. Hieraan is gekoppeld dat de provincie deze gelden moet verantwoorden via SiSa, maar ook dat bij verleningen door de provincie aan andere overheden deze verantwoordingsmethode moet worden opgelegd.

Om het risicoprofiel voor de openstelling verbeteren leefgebied iconsoorten beheersbaar en aanvaardbaar te maken, is het aantal uit te voeren steekproeven direct gekoppeld aan het risicoprofiel. Nadere beheersmaatregelen zijn op dit moment niet mogelijk, anders dan het algemene Sanctiebeleid dat is ingevoerd en dat onderdeel uitmaakt van hiervoor genoemd M&O-beleid. Het risicoprofiel wordt dan ook geaccepteerd om uitvoering te geven aan het beleid door middel van deze openstelling.

Voorafgaande besluitvorming

Op 8 maart 2023 heeft PS de Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid vastgesteld. De vernieuwde versie hiervan, de herziening Omgevingsbeleid 2024, is op 11 december 2024 door Provinciale Staten vastgesteld. Dit beleid heeft betrekking op het beschermen en versterken van de biodiversiteit.

Openstellingsbesluit verbeteren leefgebied icoonsoorten

Versterken biodiversiteit

De openstelling verbeteren leefgebied icoonsoorten 2026 geeft invulling aan het versterken van de biodiversiteit in Zuid-Holland. Achtereenvolgens zijn in de jaren 2023, 2024 en 2025 in de GS-vergaderingen van 18 september 2023, 26 maart 2024 en 25 maart 2025 de voorgaande openstellingsbesluiten genaamd “Realisatie leefgebied icoonsoorten, landschapselementen en voedselbossen” onder de Srg vastgesteld.

Bos- en bomenbeleid

In 2020 is het Groeimodel Bos- en bomenbeleid door GS vastgesteld. In mei 2022 is vanuit GS een brief aan alle Zuid-Hollandse gemeenten gestuurd waarin zij werden geïnformeerd over de Ruimtelijke strategie Bos en bomen en de bosmakelaar. Naar aanleiding van de Motie “de spade de grond in” is er vervolgens ook uitvoeringsbudget in de begroting voor 2023 en 2024 opgenomen.

In de Statenvergadering van 9 november 2022 is de motie M1142 ‘Duurzaam Bos en bomenbeleid’ aangenomen. Hierin verzoeken Provinciale Staten het college om een uitvoeringsprogramma te ontwikkelen inclusief een kostenraming. In de GS-vergadering van 6 juni 2023 is het uitvoeringsprogramma Bos- en bomenbeleid (2023-2028) vastgesteld. Provinciale Staten zijn hierover geïnformeerd via brief met kenmerk: PZH-2022-821781300.

Openstellingsbesluiten soortenmanagementplannen en alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen

Soortenbescherming

Het Openstellingsbesluit soortenmanagementplannen 2026 sluit aan bij het door Provinciale Staten vastgestelde Omgevingsbeleid 2024. Binnen het Omgevingsbeleid is de ambitie om met soortenmanagementplannen (SMP's) te werken benoemd en is aangegeven dat de provincie soortenmanagementplannen stimuleert en faciliteert. Onderdeel van een SMP is het realiseren van alternatieve verblijfplaatsen om de populaties te behouden. De subsidie voor alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen ondersteunt de gemeenten in deze opgave. Op 2 juli 2024 zijn de Openstellingsbesluiten soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2024 en alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2024 door GS vastgesteld. Op 1 april 2025 zijn de Openstellingsbesluiten soortenmanagementplannen Zuid-Holland 2025 en alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Zuid-Holland 2025 door GS vastgesteld.

Proces

- De SPUK-middelen vanuit het Rijk voor de Openstellingsbesluiten soortenmanagementplannen en alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen zijn reeds ontvangen en zijn in de begroting gealloceerd.

- De dekking voor de Openstelling verbeteren leefgebied icoonsoorten van € 400.000,- komt voor de helft uit het budget voor Bos- en bomenbeleid en de andere helft uit het budget voor Soortenbeleid. De dekking van het andere deelplafond van € 500.000,- komt vanuit ZH-PLG SPUK-middelen.
- Na vaststelling worden de openstellingsbesluiten en het wijzigingsbesluit m.b.t. de subsidieplafonds gepubliceerd in het Provinciaal Blad.
- De subsidie voor verbeteren leefgebied icoonsoorten wordt opengesteld van 1 juni tot en met 30 juni 2026 en van 1 oktober tot en met 30 oktober 2026.
- De subsidies voor soortenmanagementplannen en alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen worden opengesteld van 1 mei 2026 tot en met 30 oktober 2026.
- Gemeenten en andere belanghebbenden worden op de hoogte gebracht van deze openstellingen.
- Gedeputeerde Staten worden op de hoogte gehouden over de voortgang van de openstellingbesluiten.

Participatie en rolname

In de afgelopen jaren zijn in het kader van de openstelling voor icoonsoorten gesprekken gevoerd met diverse stakeholders zoals andere overheden, stichtingen en bedrijven over soortenbescherming, realisatie van leefgebied en landschapselementen. Bij het opzetten van de openstelling is hiermee rekening gehouden om te voorzien in wensen en actuele ontwikkelingen in de samenleving en bij onze partners.

De openstellingsbesluiten soortenmanagementplannen en alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen zijn gebaseerd op de SPUK-regeling natuurvriendelijk isoleren. De SPUK-regeling is voor openbare consultatie gepubliceerd op de externe link: www.internetconsultatie.nl en de consultatietermijn liep van 14 juli 2023 tot en met 7 september 2023. Verschillende partijen hebben via de internetconsultatie gereageerd op het ontwerp van de regeling. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO) hebben in het kader van de Code Interbestuurlijke Verhoudingen gereageerd. Ook is gesproken met meerdere gemeenten.

Communicatiestrategie

De openstellingsbesluiten en de wijziging van de subsidieplafonds voor de Subsidieregeling groen Zuid-Holland 2016 worden gepubliceerd in het Provinciaal Blad en toegevoegd in het subsidieloket.

Na publicatie in het Provinciaal Blad wordt voor het openstellingsbesluit verbeteren leefgebied icoonsoorten op de provinciale website een bericht geplaatst. Ook wordt het openstellingsbesluit gecommuniceerd bij bijeenkomsten voor doelgroepen, zoals het Zuid-Hollands Ecologen Netwerk (ZHEN) voor Zuid-Hollandse gemeenten en omgevingsdiensten, het Groen Blauw Overleg met o.a. Zuid-Hollandse beheerpartijen en bijeenkomsten van het Zuid-Hollands Bijenlandschap voor een diversiteit aan doelgroepen zoals bedrijven, verenigingen en gemeenten. In de contacten met de maatschappelijke partners in het groene domein zal gewezen worden op de openstelling.

Het openstellingsbesluit soortenmanagementplannen en het openstellingsbesluit alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen zullen ook onder de aandacht worden gebracht bij gemeenten en worden de openstellingen gedeeld binnen ZHEN. Omdat soortenmanagementplannen ook in het teken van de energietransitie een belangrijk instrument zijn, worden ook de regionale

accounthouders van het energieteam van de provincie op de hoogte gebracht. De provincie heeft ook een lijst met beleidsmedewerkers binnen de gemeenten die zich bezighouden met SMP's, zij zullen eveneens op de hoogte worden gebracht.